

Departament de Territori i Sostenibilitat
Serveis Territorials de Territori i Sostenibilitat a la Catalunya Central

A l'atenció de. Míriam Sort Ticó
Carrer Àngel Guimerà, 14
08241 Manresa

Assumpte: Avant-projecte de Parc Solar Fotovoltaic al runam salí del Cogulló (Sallent)

Benvolguda Sra. Míriam Sort, benvolguts senyors,

La companyia minera ICL Iberia / Iberpotash va presentar a finals de l'any 2020 al departament de Territori i Sostenibilitat un avant-projecte per a la instal·lació d'un Parc Solar Fotovoltaic de 30MW de potència al vessant sud del runam salí del Cogulló, més les línies elèctriques per conduir l'electricitat produïda fins a la subestació de Sallent

Seguidament, els Serveis Territorials de Territori i Sostenibilitat van notificar l'existència d'aquest avant-projecte a agents territorials que podrien estar-hi interessats, convidant-los a expressar-hi l'opinió.

Al voltant de la proposta d'un gran Parc Solar Fotovoltaic a runam salí del Cogulló, des de la plataforma cívica Montsalat exposem les raons que venen a continuació.

1) La instal·lació d'un Parc Solar Fotovoltaic enorme, de 30 MW, a la cara sud del runam salí del Cogulló incompliria de manera flagrant, substancial i rotunda les autoritzacions actuals i les directrius aprovades per aquest grandios abocador salí, les quals passen totes per la desaparició dels residus mitjançant la venda de sal i la dissolució i l'enviament al mar a través d'un futur nou col·lector de salmorres. El manteniment del runam del Cogulló com a suport físic del Parc Solar Fotovoltaic contravé allò que estableixen, com a mínim, les disposicions administratives i judicials següents:

- El programa de restauració de l'explotació minera de Sallent, el qual estableix la retirada dels residus com a pas previ a la restauració pròpiament dita.
- El Pla Director de la Minería del Bages que incorpora els programes de restauració vigents.
- La sentència del contenciós promogut per l'AV La Rampinya que va revocar l'autorització ambiental i que també obliga a la retirada dels residus, com a mínim els dipositats des del 2008 en endavant.
- La Declaració d'Impacte Ambiental positiva associada a la nova autorització ambiental que es fonamenta i incorpora el programa de restauració.

2) L'avant-projecte pretén esquivar la incongruència d'una instal·lació -el Parc Solar Fotovoltaic- sobre un suport material que s'ha de retirar -el runam salí- argumentant una vida útil del PSF de 10 anys, enfront del termini de restauració estimat en 50 anys.

En realitat, la vida útil esperada de les plaques fotovoltaiques actuals és molt més llarga, ben bé de 25-30 anys. S'apliquen terminis d'amortització llargs a les instal·lacions solars fotovoltaiques; sinó no serien prou rendibles. El PSF del Cogulló no n'ha de ser l'excepció, menys encara tractant-se del què seria el PSF més gran a Catalunya i que s'instal·laria en un indret d'accés complex i molt pendent. És molt difícil donar credibilitat a l'afirmació que, 10 anys després, les instal·lacions solars fotovoltaiques productives es retirarien per procedir a un buidat dels residus salins que no ha de donar cap benefici a l'empresa.

Al temps de vida útil pel PSF estipulat en uns 10 anys a l'avant-projecte i confirmat per responsables d'ICL quan se'ls ha interpel·lat sobre aquest punt, cal sumar-hi, com a mínim, el temps destinat a la redacció del projecte definitiu, a la tramitació administrativa, a la instal·lació del propi PSF al runam del Cogulló i a la realització de la nova línia elèctrica per la vall de Soldevila fins a la subestació de Sallent. Afegim-hi doncs, pel cap baix, 5 anys més.

En definitiva, el Parc Solar Fotovoltaic al runam del Cogulló, tal com es planteja, endarreriria per d'aquí a 15, 20 o 25 anys més el buidat a l'engròs dels residus salins del Cogulló, al qual obliguen les disposicions esmentades al punt 1er.

Si els 50 anys que preveu el programa de restauració ja és un termini absolutament desmesurat pel gran runam del Cogulló que, malgrat millores en la captació de salmorra, segueix salinitzant aigües de l'entorn i que clama per una solució efectiva a termini breu, allargar encara més els terminis de la restauració seria reincidència en el despropòsit.

3) A banda de consideracions administratives i jurídiques, en el terreny material seria desitjable un Parc Solar Fotovoltaic que fes útil l'extensa àrea del runam del Cogulló actualment improductiva, que fa artificial el paisatge i que genera contínuament salmorra que requereix atenció i control. Però les afectacions i servituds ambientals del runam del Cogulló pendents de resoldre neguen la viabilitat de res permanent al seu damunt.

4) La seqüència lògica, i l'única possible per arribar a tenir al vessant sud del runam del Cogulló un Parc Solar Fotovoltaic que generi electricitat útil durant un temps prou llarg en comptes de salmorra letal consisteix en, en primer lloc, la presentació per part d'ICL Iberia / Iberpotash a les autoritats en matèria ambiental i de mineria de Catalunya d'un nou programa de restauració que, en comptes de l'eliminació dels residus, plantegi la impermeabilització completa i efectiva del runam basant-se en tècniques de clausura d'abocadors de residus perillosos, seguida d'una restauració convencional de la vegetació arreu del runam, llevat de la cara sud on s'instal·laria el Parc Solar Fotovoltaic.

Si un nou projecte de restauració d'aquestes característiques fos aprovat per l'administració i el compromís d'ICL Iberia / Iberpotash en executar-lo fos ferm i en termini breu, no en 50 anys, llavors caldria trobar una reinterpretació de les directrius d'urbanisme i de l'esmentada sentència del contenciós.

Situats en un hipotètic escenari on el runam del Cogulló estigués degudament impermeabilitzat –tal com ho estan el runam de Vilafruns o l'abocador del Garraf- llavors sí, la cara sud del runam del Cogulló seria un magnífic emplaçament per un gran Parc Solar Fotovoltaic. Caldria especial atenció tècnica a mantenir l'aïllament; és a dir, d'una banda que els ancoratges del Parc Solar Fotovoltaic no alteressin la impermeabilització, i de l'altra que la sal no malmetés els suports o instal·lacions del Parc Solar Fotovoltaic.

Sota l'escenari actual del runam del Cogulló obert a l'aire lliure, a mercè de la pluja i de la humitat de l'aire, i amb l'obligació de l'eliminació dels residus salins establerta per l'administració ambiental i reblada per sentències judicials, pressuposar una gran instal·lació fixa o de durada llarga al runam del Cogulló és, simplement, fer volar coloms, parlar per parlar o pretendre endarrerir més i més les accions de restauració.

En la confiança que s'incorporin aquestes apreciacions a la tramitació de l'avant-projecte de Parc Solar Fotovoltaic al runam del Cogulló, els saludem ben cordialment.

Plataforma Montsalat, 25.01.2021